

Міністерство освіти і науки України

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара  
Факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства  
Кафедра романо-германської філології



ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора ДНУ  
з науково-педагогічної роботи  
Наталія ГУК

«27» 02 2026р.

ПРОГРАМА  
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

- Спеціальність – 035 Філологія
- Спеціалізація – 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно)  
перша – французька
- Освітня програма – Французька та англійська мови і літератури

Розглянуто  
на засіданні вченої ради факультету  
української й іноземної філології та  
мистецтвознавства  
Протокол №5 від «27» січня 2026 р.,

Голова вченої ради УА - Ірина ПОПОВА

Дніпро  
2026

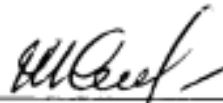
Укладачі програми:

1. Кіркowska І.С., докт. філол. наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології
2. Хабарова Н.А., канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри романо-германської філології
3. Кім Л.А, канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри романо-германської філології
4. Палькевич О.С., ст. викладач кафедри романо-германської філології
5. Ватченко С.О., канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри зарубіжної літератури
6. Максютенко О.В., канд. філол. наук, доцент, завідувачка кафедри зарубіжної літератури

Програма ухвалена

- на засіданні кафедри (кафедр):

1. Романо-германської філології від «22» грудня 2025 р., протокол № 5

Завідувачка кафедри  (Інга КІРКОВСЬКА)

2. Зарубіжної літератури від «15» грудня 2025 р., протокол №5

Завідувачка кафедри  (Олена МАКСЮТЕНКО)

- на засіданні науково-методичної ради факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства від «15» січня 2026 р., протокол №4

Голова  (Ліна Репп)

## 1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Атестаційний екзамен є засобом контролю засвоєння студентами знань та умінь, передбачених освітньо-професійною програмою «Французька та англійська мови і літератури» спеціальності 035.055 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька). Успішне складання атестаційного екзамену та захист кваліфікаційної роботи бакалавра є підставою для надання кваліфікації Бакалавр філології за спеціалізацією «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька».

За підсумками вивчення фундаментально-філологічних та професійно-практичних дисциплін студент набуває:

### **Загальні компетентності:**

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

### **Фахові компетентності:**

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

### **Програмні результати навчання:**

<b>Назва програмного результату навчання</b>	<b>Назви освітніх компонентів, що забезпечують даний програмний результат навчання</b>
ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.13 Основна іноземна мова (французька) ОК 2.15 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська) ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови
ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури

<p>ПР 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.13 Основна іноземна мова (французька) ОК 2.15 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська) ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови</p>
<p>ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови</p>
<p>ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p>	<p>ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.13 Основна іноземна мова (французька) ОК 2.15 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська) ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови</p>
<p>ПР 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури</p>
<p>ПР 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p>	<p>ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови ОК 2.13 Основна іноземна мова (французька) ОК 2.15 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська) ОК 2.17 Лексикологія основної іноземної мови</p>
<p>ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури, ОК 2.7 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови,</p>
<p>ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>	<p>ОК 2.1 Історія зарубіжної літератури, ОК 2.13 Основна іноземна мова (французька)</p>

Програма атестаційного екзамену за спеціальністю 035 Філологія (Освітня програма – Французька та англійська мови і літератури) містить питання з дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра:

1. Основна іноземна мова (французька);
2. Лексикологія основної іноземної мови;
3. Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови;
4. Історія зарубіжної літератури
5. Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська)

## **2. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН**

### **Блок 1 Навчальна дисципліна №1 «Основна іноземна мова (французька)»**

#### **1). Граматика:**

1. Артиклі означені, неозначені, часткові, злитний артикль, опущення артиклю.
2. Вказівні та присвійні прикметники.
3. Займенники.
4. Займенникові дієслова.

5. Дієслова. Безособова форма дієслова. Безособовий зворот *il est*. Теперішній час дієслів 2 групи.
6. Використання минулих часів дієслова
7. Спосіб дієслова, який передає суб'єктивну реальність (*Subjonctif*).
8. Суб'єктивний спосіб.
9. Минулі часи суб'єктивного способу дієслова *Imparfait du Subjonctif* та *Plus-que-parfait du Subjonctif*.
10. Теперішній час дієслів III групи. Конструкція *s'est – se sont*.
11. Іменники. Суфікси для іменників жіночого та чоловічого родів.
12. Рід та множина іменників.
13. Іменники подвійного роду.
14. Інфінітивний зворот. (*Proposition infinitif*).
15. Дієприслівниковий зворот.
16. Дієприслівник (*Gérondif*).
17. Дієприкметник доконаного виду (*Participe passé composé*)
18. Дієприслівники *adjectif verbal* та *participe present*.
19. Прийменники.
20. Прикметники. Присвійні прикметники. Вказівні прикметники.
21. Прийменник *de*. Жіночий рід прикметника. Суфікси прикметників.
22. Прислівники. Питальні прислівники, місце прислівника при дієслові. Дієслова *savoir-connaître*
23. Ступені порівняння прикметників та прислівників.
24. Питальне речення, питання до підмета.
25. Питання до непрямого додатка.
26. Заперечна форма.
27. Вживання артиклів, інверсія проста та складна.
28. Питання до прямого додатка. Дієслова *aller* та *venir*
29. Відокремлювальний зворот. Зворот *il y a*.
30. Наказовий спосіб (*Imperatif*).
31. Умовний спосіб
32. Складний минулий час *Passé composé*.
33. Безпосередньо минулий та майбутній часи (*Futur immediate / Passé immediate*).
34. Простий майбутній час *Futur simple*.
35. Простий минулий час. (*Passé Simple*).
36. Давноминулий час (*Plus-que- parfait*).
37. Вживання минулого завершеного (*Passé Composé*) та давньоминулого (*Passé Simple*).
38. Передминулий час (*Passé Antérieur*).
39. Безпосередній минулий час для плану минулого (*Plus-que-parfait immédiat dans le passé*).
40. Безпосередній майбутній час для плану минулого (*Futur immédiat dans le passé*).
41. Передмайбутній час в минулому (*Futur Antérieur dans le passé*).
42. *Futur dans le passé*.
43. Минулий незавершений час *Imparfait*.
44. Непряма мова у теперішньому часі.
45. Непряма мова у минулому часі.
46. Засоби виокремлення різних членів речення (*Mise en relief*).
47. Найвищий ступінь порівняння прикметників (*Superlatif*).
48. Маркери часу « *il y a, dans, pendant*», «*pendant, depuis, de...à, en*», «*depuis / il y a*».
49. Вживання минулого завершеного (*Passé composé*) та минулого незавершеного (*Imparfait*).
50. Ввічлива форма умовного способу (*Conditionnel de politesse*).
51. Передавання засобів обмеження (*Restriction*).
52. Слова-зв'язки для вираження тривалості Передмайбутній час (*Futur Antérieur*).
53. Узгодження часів

2). Лексичні теми:

1. Знайомство. Захоплення. Франкофонія.

2. Опис міста.
3. Написання дружньої листівки.
4. Смаки
5. Родина
6. Час офіційний, неофіційний
7. Щоденні звички. Розпорядок дня.
8. Франція. Свята Франції.
9. Телефонні розмови.
10. Канікули
11. Відпочинок
12. Їжа
13. Одяг
14. Покупки
15. Харчування у ресторані
16. Пори року.
17. Житло
18. Опис людини
19. Пошук роботи
20. Працевлаштування
21. Зелений туризм
22. Засоби масової інформації
23. Навколишнє середовище
24. Медицина і здоров'я
25. Спорт
26. Опис твору, художньої події.
27. Розвиток творчих здібностей
28. Еквівалентність і вірність у перекладі.
29. Стратегії перекладу.
30. Види перекладу.
31. Лексичні та семантичні відповідності.
31. Граматичні та синтаксичні трансформації.
32. Переклад культурних та соціальних реалій.
33. Переклад фразеологізмів та ідіом.
34. Техніки перекладу художніх текстів.
35. Технічний та науковий переклад.
36. Переклад словесних ігор та каламбурів.
37. Переклад спеціалізованих і юридичних текстів.
38. Врахування стилістичних та прагматичних відмінностей.
39. Стратегії перекладу у випадку лінгвістичних труднощів.
40. Використання пояснювальних нотаток та коментарів.
41. Етика та професія перекладача.

## **Блок 2 Навчальна дисципліна №2 «Лексикологія основної іноземної мови».**

### **1). Sémantique lexicale;**

1. Формальні, граматичні та семантичні критерії слова. Полісемія, омонімія, синонімія, антонімія.
2. Типи змін значення: розширення, звуження, метафора, метонімія, деградація, підвищення значення.
3. Еволюція лексичного значення у французькій мові на різних етапах її розвитку.
4. Фразеологія як система лексичних одиниць мови та як розділ лексикології.
5. Запозичення як засіб збагачення словникового складу мови. Типи запозичень
6. Структура і стратифікація лексики французької мови: загальноповсякденна, професійна, термінологічна, просторічна, жаргонна.
7. Лінгвістичний знак.
8. Структура лексичного значення.

9. Типи значень
  10. Семантичні відношення. Типи семантичних відношень між словами: синонімія, антонімія, гіпонімія, гіперонімія, меронімія, паронімія. Принципи побудови семантичних полів і лексико-семантичних груп. Особливості семантичних відношень у французькій мові.
  11. Полісемія
  12. Лексикографія. Принципи синхронічного аналізу слова.
- 2). Morphologie lexicale.
1. Основні способи словотворення у сучасній французькій мові.
  2. Афіксація (префіксація, суфіксація), складання, усічення, абревіація.
  3. Морфемна структура французького слова. Продуктивність різних типів словотворчих моделей.
  4. Особливості словотворення у порівнянні з іншими романськими мовами.
  5. Продуктивність конверсії та невласної деривації у сучасній французькій мові.
  6. Конверсія як тип словотвору (іменник - дієслово, прикметник - прислівник).
  7. Невласна деривація, лексикалізація словосполучень.
  - 8 Історичний аспект словотворення у французькій мові.

### **Блок 3 Навчальна дисципліна №3 «Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови».**

1. Історія французької мови з давніх часів до XVI сторіччя.
2. Історія французької мови з XVII до XIX сторіччя.
3. Теоретична граматики як наука; об'єкт дисципліни.
4. Частина мовлення як лексико-граматична категорія.
5. Синтаксис як частина граматики.
6. Теорія основних одиниць синтаксису.

### **Блок 4 Навчальна дисципліна №4 «Історія зарубіжної літератури»**

Охоплює розділи з курсу «Історія зарубіжної літератури» від доби Середньовіччя до початку ХХІ ст. Перелік тем, з яких оцінюється випускник: 1) Середньовіччя як історико-культурне явище, західноєвропейська середньовічна література. Доба Ренесансу в західноєвропейській культурі: естетична концепція, визначні літературні пам'ятки; 2) «XVII століття» як особлива історико-культурна епоха у Західній Європі. Естетичні явища бароко і класицизму. Просвітництво і західноєвропейська література XVIII ст. Класицизм, сентименталізм, рококо як провідні художні напрямки епохи, проблема преромантизму; 3) Загальна характеристика літератури XIX ст. у Західній Європі та США. Основні художні напрямки. Художні відкриття письменників-романтиків. Історія європейського реалізму XIX століття. Ключові фігури та твори; 4) Напрями, течії, стилі в західноєвропейській літературі к. XIX – п. XX ст. (реалізм, натуралізм, символізм, імпресіонізм, декаданс/естетизм, неоромантизм): поетикальні риси, жанри, визначні автори і тексти. «Нова драма» в західноєвропейській літературі к. XIX – п. XX ст.: теорія та практика; 5) Модернізм як естетичний та історико-культурний феномен. Західноєвропейська та американська література першої половини ХХ ст. Проза Європи та США доби постмодернізму: естетико-філософські відкриття, провідні автори, жанри, тексти.

### **Блок 5 Навчальна дисципліна №5 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська)**

Тести з перевірки засвоєння *лексико-граматичного аспекту* другої іноземної мови розроблено з метою комплексного оцінювання рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей здобувачів освіти. Тестові завдання спрямовані на виявлення здатності коректно розпізнавати, відтворювати й використовувати лексичні одиниці та граматичні структури другої іноземної мови в межах вивченого програмного матеріалу.

#### **Lexical aspect:**

1. Family. The people power.
2. Homes and dwellings.
3. Pastimes and hobbies, leisure activities.
- 4, Travelling and life events.
5. Nature and environmental protection.

6. The trials of technology.
7. Work. Jobs. Earning a living.
8. Health, food and eating habits.
9. Sports and entertainment.
10. Jobs and workplaces
11. Crime and the law.
12. The Media. Spread the news
13. Shopping, money, advertising.
14. Education. Learning lessons.
15. History. Historical figures.

### Grammatical aspect:

1. The Verb. Active and Passive Voice. Mood.
2. Indefinite Tenses. Present. Past. Future.
3. Perfect Tenses. Present. Past. Future.
4. Continuous Tenses. Present. Past. Future.
5. Perfect Continuous Tenses. Present. Past. Future.
6. Subject Verb and Agreement.
7. Regular and Irregular Verbs.
8. Modal Verbs.
9. The Infinitive.
10. The Gerund.
11. The Adverb.
12. Words Order in the Sentence. Inversion.
13. Questions. Questions with question Words.
14. "There is", "There are".
15. Conditional Sentences.

### 3. СТРУКТУРА БІЛЕТУ

Атестаційний екзамен має тестову форму. Тести (100 балів) мають на меті перевірку вмінь та навичок студента як з теоретичних, так і з практичних аспектів вивчення *Основної іноземної мови (французької)*, *Історії зарубіжної літератури* та *Другої іноземної мови (англійської)*.

Кожен варіант атестаційного екзамену містить 50 тестових завдань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування. Всі питання складені у формі обрання однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих, проти якої вступник має зробити відповідну позначку.

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту атестаційного екзамену може набувати одного з двох значень:

- максимального значення 2 бали у випадку правильної відповіді,
- мінімального значення 0 балів у випадку неправильної відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань:

Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті	Кількість балів за одне завдання	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за весь іспит
Питання на обрання правильної відповіді	50	2	$50 \times 2 = 100$

- за темами навчальних дисциплін:

База містить 5 дисциплін, обирається по десять завдань з дисципліни, всього одиниць у варіанті 50.

Для забезпечення оголошеної структури екзаменаційного білета і належної варіативності при його формуванні склад та **об'єм бази тестових завдань** повинен бути таким:

Дисципліни	Всього завдань з дисципліни	Всього завдань з мови / літератури
Дисципліна №1 Основна іноземна мова (французька)	100	300
Дисципліна №2 Лексикологія основної іноземної мови	100	
Дисципліна №3 Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови	100	
Дисципліна №4 Історія зарубіжної літератури	100	100
Дисципліна №5 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська). Лексика	50	100
Дисципліна №5 Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська). Граматика	50	
Загальна кількість завдань		500

#### 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90-100	Відмінно/ Excellent	Відмінне виконання, надано 90-100% правильних відповідей
82-89	Добре/ Good	Виконання вище середнього рівня, надано 82-89% правильних відповідей
75-81		В цілому вірне виконання, надано 75-81% правильних відповідей
64-74	Задовільно/ Satisfactory	Непогане виконання, надано 64-74% правильних відповідей
60-63		Виконання задовольняє мінімальним критеріям, надано 60-63% правильних відповідей
0-59	Незадовільно/Fail	Виконання не задовольняє мінімальним критеріям, надано менше 60% правильних відповідей

#### 5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

##### До навчальної дисципліни №1 «Основна іноземна мова (французька)»

- Alter ego + A1. Méthode de français. HACHETTE Livre, 2012.
- Alter ego + A1. Cahier d'activités. HACHETTE Livre, 2012.
- Alter ego + A2. Méthode de français. HACHETTE Livre, 2012.
- Alter ego + A2. Cahier d'activités. HACHETTE Livre, 2012.
- Edito B1. Méthode de français. Les Editios Didier, 2016.
- Edito B2. Méthode de français. Les Editios Didier, 2016.
- Edito A1. Méthode de français. Les Editios Didier, 2016.
- Edito A2. Méthode de français. Les Editios Didier, 2016.
- Grammaire essentielle A1-A2. Les Editions Didier, Paris, 2015.
- Exercices de grammaire B1. HACHETTE Livre 2019.
- Exercices de grammaire B2. HACHETTE Livre 2019.
- Vocabulaire en dialogues. Niveau débutant. CLE International, 2007
- Vocabulaire en dialogues. Niveau intermédiaire. CLE International, 2007.
- Compréhension orale A1, A2. CLE International, 2004.
- Compréhension orale B1, B2. CLE International, 2004.
- Guy de Maupassant. Contes et Nouvelles. Broché – Livre grand format, 2014.
- Рабош Г.М. Теорія і практика перекладу: французька мова. Нова книга, 2018. 248 с.

18. Jörn Albrecht and René Métrich. Manuel de traductologie. De Gruyter. 2016. 1088 p.
19. P. Fournier, P. Maurus. Manuel pratique du traduire. Presses de l'Inalco. 2019. 196 p.

#### **Додаткова:**

1. Амеліна С.М. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: монографія. Центр навчальної літератури. 2018. 470 с.
2. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.
3. Коптілов В.В. Стилзація в перекладі //Теоретичні проблеми лінгвістичної стилістики. К., 2002. 192 с.
4. Коптілов В. В. Першотвір і переклад. Роздуми і спостереження. К., 2012. 216 с.

#### **До навчальної дисципліни №2 «Лексикологія основної іноземної мови»**

1. Kim Л.А. Конспект лекцій із курсу «Лексикологія французької мови». Д: РВВ ДНУ, 2017. 64 с.
2. Lehmann A., Martin-Berthet F. Lexicologie. Paris, 2013.
3. Lexicologie: Sémantique, morphologie et lexicographie. Front Cover. Alise Lehmann, Françoise Martin-Berthet. Armand Colin, Jun 19, 2013, 217 p.
4. Гунчик І. Лексикологія сучасної французької мови = Lexicologie du francais moderne : Навч. посібн. / І. Гунчик, Т. Хайчевська. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 132 p.
5. Божко, І. С. Lexicologie française: навчально-методичний посібник з лексикології для студентів III курсу. Суми. 2021. 106 с.
6. Смушинська І.В. Французька лексикологія : навчальний посібник. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. 600 с.
7. Гунчик І. Лексикологія сучасної французької мови. Lexicologie du francais moderne : Навч. посібн. / І. Гунчик, Т. Хайчевська. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 132 p.
8. Lexicologie: Sémantique, morphologie et lexicographie. Front Cover. Alise Lehmann, Françoise Martin-Berthet. Armand Colin. 2018. 217 p.
9. Manuel de la lexicologie française. Akhmadali Mamadaliyev. PAF. 2025. 112 p.

#### **До навчальної дисципліни №3 «Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови»**

1. Chevalier J.-C. Les grammaires françaises et l'histoire de la langue. *Histoire de la langue française 1880-1914*. P : CNRS Editions, [Publication sur OpenEdition Books : 16 juin 2016, p. 576-600.](#)
2. Eluier R . Grammaire descriptive de la langue française. P. : Armand Colin, 2008. 250 P.
3. Huchon. M. Histoire de la langue française. Paris: [BLB étudiants](#), 2016
4. Morochkina G. La langue et la civilisation française à travers des siècles : Історія французької мови; Навч. Посібник. Вінниця: Нова Книга, 2011.
5. Perret, M. Introduction à l'histoire de la langue française. P.: Armand Colin, 2016, 239 P.
6. Picoche J., Roland J-Cl. Dictionnaire d'étymologie du français. Poche Plus Hardcover, 2020. 864 P.
7. Popovich M.M. Cours théorique de grammaire française. Morphologie. Tchernivtsi : Bukrek, 2010.
8. [Riegel Martin J Pellat ean-Christophe](#), [Rioul René](#). Grammaire méthodique du français. Paperback, 2021
9. Stanislav, O. Histoire de la langue française : manuel. Loutsk : Centre d'édition et de polygraphie Veja-Drouk. 2021, 68 P.
10. Палькевич О.С. Навчальний посібник до вивчення дисципліни «Історія французької мови» [Текст]. Дніпро: РВВ ДНУ, 2020. 96 с.
10. Leca-Mercier F. *35 questions de grammaire française*, Paris, A. Colin, 2019, 336 P.
11. Rey. A., Duval F., Siouffi G. Mille ans de langue française. Histoire d'une passion. Des origines au français moderne. Perrin, 2013. 672 P.
12. Siouffi G., Raemdonck D.Van. 100 fiches pour comprendre les notions de grammaire. 3<sup>e</sup> édition. BREAL, 2017. 331 P.

#### **До навчальної дисципліни №4 «Історія зарубіжної літератури»**

*Першоджерела (художні тексти):*

##### **1. Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та доби Відродження**

Ірландські саги.

Скандинавський епос.

Беовулф.  
Пісня про Роланда.  
Пісня про мого Сіда.  
Пісня про Нібелунгів.  
Поезія трубадурів та міннезінгерів.  
Роман про Трістана та Ізольду.  
Поезія вагантів.  
Роман про Лиса.  
Роман про Розу.  
Поезія Ф. Війона.  
Данте. Нове життя. Божественна комедія.  
Петрарка. Книга пісень.  
Боккаччо. Декамерон.  
Рабле. Гаргантюа та Пантагрюель.  
Поезія Плеяди.  
Шекспір. Сон літньої ночі. Венеційський купець. Ромео та Джульєтта. Гамлет. Отелло. Король Лір. Макбет. Буря. Ричард III. Сонети.  
Е. Роттердамський. Похвала Глупоті.  
Лопе де Вега. Собака на сні.  
Сервантес. Дон Кіхот.

## **2. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст.**

Мілтон Дж. Втрачений рай. Самсон-борець.  
Корнель П. Сід. Горацій.  
Расін Ж. Андромаха. Федра.  
Мольєр Ж.-Б. Тартюф. Мізантроп. Дон Жуан. Скупий. Міщанин-шляхтич.  
Буало Н. Поетичне мистецтво.  
Кальдерон П. Життя – це сон.  
Гріммельсгаузен Г. Сімпліцій Сімпліссімум.  
Дефо Д. Робінзон Крузо.  
Свіфт Дж. Мандри Гулівера.  
Філдінг Г. Історія Тома Джонса, знайди.  
Голдсміт О. Векфільдський священик.  
Стерн Л. Життя та погляди Трістрама Шенді, джентльмена. Сентиментальна подорож.  
Готичний роман (Г. Уолпол, А. Радкліф, М. Льюїс).  
Вольтер Кандід. Простодушний.  
Дідро Д. Черниця.  
Руссо Ж.-Ж. Сповідь. Юлія, або Нова Елоїза.  
Бомарше П. Весілля Фігаро.  
Гете Й.В. Страждання юного Вертера. Фауст.  
Шиллер Ф. Розбійники. Вільгельм Телль.

## **3. Історія зарубіжної літератури XIX ст.**

Шатобріан. Рене.  
Жермена де Сталь. Корінна  
Нод'є Ш. Жан Сбогар  
Гюго В. Собор Паризької Богоматері.  
Меріме П. Кармен  
Стендаль. Червоне і чорне.  
Бодлер Ш. Квіти зла.  
Флобер Г. Пані Боварі.  
Новаліс. Генрих фон Офтердінген.  
Клейст. Міхаель Кольхаас  
Гофман. Крихітка Цахес. Дон Жуан. Життєві погляди kota Мурра.  
Гейне. Поезія. Поема Німеччина. Зимова казка.

Блейк В. Пісні безвинності. Пісні досвіду.  
Вордсворт. Вірши. Сонети.  
Байрон. Паломництво Чайльд Гарольда. Корсар. Дон Жуан.  
Шеллі. Вірші. Поема Прометей звільнений. Трагедія Ченчі.  
Шеллі М. Франкенштейн.  
Скотт В. Айвенго.  
Діккенс Ч. Посмертні записки Піквікського клубу. Домбі і син.  
Теккерей В. Ярмарок марносластва.  
Бронте Ш. Джейн Ейр.  
Ірвінг В. Ріп Ван Вінкль.  
Купер Ф. Останній з могікан.  
По Е. Поезія. Оповідання: Падіння дому Ашерів. Викрадений лист, Занурення у Мальстрем.  
Мелвілл Г. Мобі Дік, або Білий кит.  
Готорн Н. Яскраво-червона літера.  
Вітмен В. Листя трави.  
Дікінсон Е. Поезія.

#### **4. Історія зарубіжної літератури к. XIX – п. XX ст.**

Золя Е. Жерміналь.  
Мопассан Г. де Життя. Любий друг. Пампушка.  
Франс А. Острів пінгвінів. Боги жадають.  
Рембо А. Вірші.  
Верлен П. Вірші.  
Гюїсманс Ж.-К. Навпаки.  
Метерлінк М. Сліпі. Синій птах.  
Ібсен Г. Пер Гюнт. Ляльковий дім. Привиди. Будівник Сольнес.  
Стріндберг А. Фрекен Юлія.  
Гауптман Г. Перед сходом сонця. Ткачі.  
Манн Т. Будденброки. Смерть у Венеції. Тоніо Крегер.  
Манн Г. Вірнопідданий.  
Рільке Р.М. Нові вірші. Сонети до Орфея.  
Голсуорсі Дж. Власник.  
Гарді Т. Тесс з роду Д'Ербервіллів.  
Стівенсон Р.Л. Острів скарбів. Химерна пригода з доктором Джекілем та містером Гайдом.  
Вайлд О. Портрет Доріана Грея.  
Шоу Б. Професія місіс Воррен. Пігмаліон. Дім, де розбиваються серця.  
Кіплінг Р. Вірші.  
Твен М. Пригоди Гекльберрі Фінна.  
Драйзер Т. Сестра Керрі.  
Лондон Дж. Мартін Іден. Північні оповідання.  
Джеймс Г. Дезі Міллер.  
О. Генрі Оповідання.

#### **5. Історія зарубіжної літератури XX ст.**

Пруст М. На Сваннову сторону.  
Жід А. Фальшивомонетники.  
Бретон А. Маніфест сюрреалізму. Вірші.  
Елюар П. Вірші.  
Супо Ф. Вірші.  
Камю А. Сторонній. Чума.  
Сартр Ж.-П. Нудота. Мухи.  
Йонеско Е. Лиса співачка. Носороги.  
Бекетт С. Чекаючи на Годо.  
Роб-Грійє А. В лабіринті.  
Ремарк Е. М. На західному фронті без змін.

Бенн Г. Вірші.  
Гейм Г. Вірші.  
Тракль Г. Вірші.  
Брехт Б. Матінка Кураж та її діти. Життя Галілея.  
Манн Т. Чарівна гора. Доктор Фаустус.  
Гессе Г. Степовий вовк.  
Белль Г. Більярд о пів на десяту.  
Грасс Г. Бляшаний барабан.  
Кафка Ф. Процес. Перевтілення.  
Джойс Дж. Улісс. Дублінці.  
Вулф В. Місіс Делловей. До маяку.  
Лоуренс Д. Г. Коханець леді Чаттерлі.  
Олдінгтон Р. Смерть героя.  
Еліот Т.С. Любовна пісня Дж. Альфреда Пруфрока. Порожні люди. Безплідна земля.  
Паунд Е. Вірші.  
Г'юм Т. Вірші.  
Фолкнер В. Галас та шаленство.  
Гемінгвей Е. Прощай, зброє! По кому подзвін. Старий і море.  
Фіцджеральд Ф. С. Великий Гетсбі.  
Селінджер Д. Дж. Ловець у житі.  
Голдінг В. Володар мух.  
Фаулз Дж. Колекціонер. Жінка французького лейтенанта.  
Мердок А. Під сіткою. Чорний принц.  
Боргес Х. Л. Оповідання.  
Кортасар Х. Оповідання.  
Маркес Г. Г. Сто років самотності.  
Зюскінд П. Запахи.  
Еко У. Ім'я Рози.  
Павич М. Хозарський словник.  
Барнс Дж. Історія світу в 10½ главах.  
Акройд П. Чаттертон.  
Макьюен І. Амстердам. Спокута.  
Каннінгем М. Години.

### ***Навчальна та довідкова література***

1. Анісімова Л. Американська література: від витоків до доби реалізму : навч. посіб. для студентів. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2023. 124 с.
2. Анненкова О.С. Англійська література вікторіанської епохи. Курс лекцій: Навчальний посібник. Київ, 2016. 168 с.
3. Ватченко С. О., Максютенко О. В., Каліберда Н. В. Англійський роман XVIII ст. Класика як досвід діалогу: посібник до вивчення курсу «Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII ст.». Д.: Гарант-СВ, 2024. 112 с.
4. Вишницька Ю.В., Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури межі XIX–XX століть: навч.-метод. посібник для студентів . К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022.
5. Гаврило І.В., Рошко М.М., Славич Т.Я. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст.: Навчальний посібник. Ужгород : УжНУ, 2022. 117 с.
6. Голубішко І.Ю. Англійська література доби просвітництва // Фондові лекції викладачів факультету іноземної філології : [навчальне видання] / За заг. ред. П. Л. Шулик, О. В.Кеби. Частина III. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015.
7. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2022. 400 с.
8. Девдюк І. В. Курс лекцій з історії англійської літератури (від давньої літератури до кінця XVIII ст.). Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2019. 92 с.
9. Дітькова С.Ю. Історія зарубіжної літератури XIX століття (Курс лекцій). Веб-сайт. URL: <http://library.znu.edu.ua/files/sto.htm>

10. Зарубіжна література XVII-XX ст.: навчальний посібник / І.І. Розман, Н.В. Рокосовик. К: «Талком», 2018. 366 с.
11. Зарубіжна література межі XIX–XX та XX століття : підручник / С. К. Криворучко та ін. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2023. 1351 с.
12. Історія зарубіжної літератури першої половини XX століття: методичні рекомендації до виконання практичних завдань і самостійної роботи / укл. Ватченко С.О., Максютенко О.В. Д., 2024. 63 с. (електронне видання).
13. Історія зарубіжної літератури першої половини XX століття: Практикум : навч. посіб. / Уклад. Гальчук О.В. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 428 с.
14. «Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX ст.: практикум. Методичні рекомендації для здобувачів освітніх програм «Англійська та друга західноєвропейська мови і літератури», «Французька та англійська мови і літератури», «Німецька та англійська мови і літератури», «Українська мова та література» / укл. Т. М. Потніцева, Н. Г. Велігіна, О.В. Левченко. Дніпро, 2025. 42 с.
15. Історія зарубіжної літератури. Середні віки. Відродження: Навчально-методичний посібник / Бездір Н., Демчик М. Ужгород, 2023. 121 с.
16. Колошук Н. Г. Історія зарубіжної літератури XX століття: у 2 ч. Частина 1: Модерна доба: навчальний посібник для закладів вищої освіти. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. 520 с.
17. Методичні рекомендації до практичних занять з навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (Середні віки й Відродження)» / укл.: Н.І.Власенко, О.В.Левченко. Дніпро: «Барвік», 2023. 36 с.
18. Ніколенко О. Французька література другої половини XIX – початку XX століть: напрями, течії, постаті. Монографія. К.: ФОП Лебедь, 2019. 226 с.
19. Новітня література Великої Британії та США : навчально-методичний посібник / Упорядники О.В. Кеба, Т.В. Кеба, Р.М. Семелюк. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2017. 120 с.
20. Поетика невизначеності: від модернізму до постмодернізму і далі : Монографія / О. В. Кеба, В.В. Чорноконь. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. 212 с.
21. Поліщук Л. Б. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середні віки. Відродження : навч.-метод. посіб. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 156 с.
22. Пічугіна Т. Є. Історія зарубіжної літератури к. XIX – п. XX століття: конспект лекцій. Д. : Тріменс ЛТД, 2021. 48 с.
23. Помазан І. Історія зарубіжної літератури XX століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. / І. О. Помазан ; Нар. укр. акад., [каф. українознав.]. Х. : Вид-во НУА, 2016. 264 с.
24. Славич Т.Я. Історія зарубіжної літератури (Антична література, література Середніх віків та Відродження). Ужгород: УжНУ, 2023. 47 с.
25. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму : навч. посіб. для студ. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с.
26. Тверітінова Т., Шовкопляс Г. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Перша половина: доба романтизму. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018.
27. Художньо-естетичні парадигми новітньої літератури : навчальний посібник / Упорядники О.В. Кеба, О.Г. Шаповал, І.Ю. Голубішко. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2021. 234 с.
28. Яременко Н. В., Коломієць Н. Є. Історія зарубіжної літератури II половини XX століття. Практикум. Кривий Ріг, 2022. 103 с.
29. Яременко Н. В., Коломієць Н. Є. Історія зарубіжної літератури: Середньовіччя – XVIII століття : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2023. 335 с.
30. Potnitseva T., Kondrashova Y., Vatchenko S., Maksyutenko O. Be British/Think Like American: National Identity in Language and Literature: Посібник. Dnipro, 2024. 148 p.

**5. До навчальної дисципліни №5. «Друга іноземна мова з практикою перекладу (англійська)».**  
**Лексико-граматичний аспект:**

1. Evans V., Dooley J. Upstream Intermediate. SB, WB. Express Publishing. Newbury. Berkshire, 2016. 228 p.
2. Obee, B. & Evans, V. Upstream. Upper Intermediate. SB, WB. Express Publishing. Newbury. Berkshire, 2019. 234 p.
3. Cosgrove A., Hobbs D. Open World B2. SB. Cambridge University Press. Cambridge, 2019. 213 p.
4. Wijayatilake C. Open World B2. SB, WB. Cambridge University Press. Cambridge, 2019. 231 p.
5. McCathy, Michael & O'Dell, Felicity. English Vocabulary in Use. Upper Intermediate and Advanced.

CUP. Cambridge, 2016. 286 p.

6. Evans V., Dooley J., Evans L. Upstream C1. Express Publishing. Newbury. Berkshire, 2019. 232 p.

7. Burgess S. Advanced GOLD. Coursebook. Longman (Pearson Education Limited). Harlow, 2018. 208 p.

8. Burgess S. Advanced GOLD Exam maximizer. Longman (Pearson Education Limited). Harlow, 2019. 205p.

9. Evans V. Round-up 6. English Grammar Practice. Longman. (Pearson Education Limited). Harlow, 2017. 186 p.

10. Murphy, R. English Grammar in Use (a self-study reference and practice book for intermediate students). CUP, Cambridge, 2017. 274 p.

11. Mann, M., Taylore-Knowles, S. Destination B2. Grammar & Vocabulary. MacMillan Education Publishing, Bloomsbury, 2016. 304 p.

12. Murphy R. English Grammar in Use. Advanced. Cambridge University Press, Cambridge, 2019. 236 p.

#### **Перекладацький аспект:**

1. Munday, Jeremy. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. 4th ed. London: Routledge, 2016.

2. Baker, Mona; Saldanha, Gabriela (eds.). Routledge Encyclopedia of Translation Studies. 3rd ed. London: Routledge, 2019.

3. House, Juliane. Translation: The Basics. London: Routledge, 2018.

4. Venuti, Lawrence (ed.). The Translation Studies Reader. 4th ed. London: Routledge, 2021.

5. O'Hagan, Minako (ed.). The Routledge Handbook of Translation and Technology. London: Routledge, 2020.

6. Карaban В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга, 2017.

7. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова книга, 2017.

8. Чередниченко О. І. Теорія і практика перекладу: сучасні підходи. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019.

#### **Додаткова:**

1. Azar, B. Understanding and Using English Grammar. Prentice Hall. Newbury. Berkshire, 2016. 208 p.

2. Burgess, S. Progress to Proficiency. SB, WB. Cambridge University Press, Cambridge, 2019. 228 p.

3. Clare A., Wilson J.J. Speak out. Advanced Student's Book. Longman (Pearson Education Limited). Harlow, 2016. 232 p.

4. Taylore-Knowles, S. Mann, M. Destination C1-C2. Grammar & Vocabulary. MacMillan Education Publishing. Bloomsbury, 2018. 314 p.